

עפ"ג 30191/02 - מדינת ישראל נגד אמג'ד אגרוף

בית המשפט המחוזי בירושלים שבתו כבית-משפט לערערות פליליים
לפני כב' השופטים: י' נעם, ר' פרידמן-פלדמן ו-מ' בר-עם

עפ"ג 30191-02-15

המעעררת

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

אמג'ד אגרוף (עוצר)

עו"ד מוחמד מחמוד

המשיב

פסק דין

השופט י' נעם:

1. לפניו עורך המדינה על גזר-דיןו של בית-משפט השלום בירושלים (כב' השופט ש' הרבסט), בת"פ 14-08-202. בהכרעת-דין מיום 30.12.14 הורשע המשיב, על-פי הודהתו, בעבירות שלහן: הפרת הוראה חוקית - לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק); ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות חמימות - לפי סעיפים 274(2) ו-(3) בשילוב עם סעיף 25 לחוק; והתרעות - לפי סעיף 152 לחוק. בגזר-דין, שניתן במועד האמור, נידון המשיב כדלקמן: לשמונה חודשי מאסר בפועל, לשמונה חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירה של תקיפת שוטרים, לשולה בחודשי מאסר על תנאי שלא יעבור תוך שלוש שנים מיום השחרור מהכלא עבירות של התפרעות או התקהלות בלתי חוקית, וכן לכנס בסך 6,000 ל"נ, או 90 ימי מאסר תמורה. בנוסף, הורה בית-משפט קמא על הפעלת מאסר על תנאי של שש חודשים שהוטל על המשיב בת"פ 38691-04-12. בבית-משפט השלום בירושלים, באופן שלושה חודשיים ירוצו בחופף למאסר המוטל, ושלושה חודשיים - במצבר לו. תקופת המאסר הכוללת שהוטלה על המשיב עומדת, אפוא, על 11 חודשים מיום מעצרו.

הודהתו של המשיב ניתנה בגדרו של הסדר טיעון, לפיו הוגש נגדו כתב-אישום מתוקן. הצדדים הגיעו להסדר טיעון במועד שנקבע לשימוש ההוכחות, זאת, בין-השאר, לנוכח העובדה שחלק מעדיו הتبיעה לא הטייצבו למתן עדות. הסדר הטיעון לא חל על העונש.

2. על-פי עבודות כתב-האישום המתוקן, ביום 14.7.27 במהלך תפילה חג הרמדאן ב"ליל אל קדר", החלו

התפרעויות אלימות במספר מוקדים במתחם הר הבית, אשר נמשכו מספר שעות. בהתפרעויות נטלו חלק עשרות רבות של אנשים, חלקם רעולי פנים. במסגרת ההתפרעויות ידו המתפרעים אבניים, מקלות, ברזלים ויזוקקים לעבר כוחות משטרה שנencoו במקום. כתוצאה מיידי החפצים האמורים נפצעו מספר שוטרים. בנוסף, חלק מההתפרעויות במהלך אותן הלילה נשרפה כליל תחנת המשטרה בהר הבית על ידי המתפרעים.

המשיב שהה בהר הבית במהלך ההתפרעויות, זאת אף הפרת צו שאסר עליו להגיע למתחם הר הבית עד ליום 19.10.14. הוא שהה במקום בין השעות 20:30 ל-22:50 וכן בשעה 23:15:23. בסמוך לשעה 23:00 התרחשה התפרעות של עשרות אנשים, חלקם רעולי פנים, אשר ידו אבניים, מקלות ויזוקקים מתוך מתחם הר הבית אל עבר שוטרים שעמדו בباب חוטא (להלן - ההתפרעות). כתוצאה מההתפרעות זו נפצעו מספר שוטרים וחלקם נזקק לטיפול רפואי. על-פי עובדות כתב-האישום, העומדות בסוד ההזדהה וההרשעה, במהלך ההתפרעות האמורה יידה המשיב מספר רב של אבניים אל עבר כוחות המשטרה שניצבו בباب חוטא. יובהר, כי על-פי עובדות כתב-האישום המתוקן, יוחס למשיב ידיו האבניים בשלב השני של האירוע, בהתפרעות לאחר השעה 23:00.

3. המשיב הנו יlid 1973. לחובתו עבירות קודמות שעלייהן נתן את הדין בשישה משפטים נפרדים; זאת במגוון עבירות רכוש, אלימות, נשק ואיומים, אשר בגין ריצה תקופות מסר המוצברות ל-42 חודשים. מרבית הרשעותיו הקודמות מתיחסות לעבירות שנערכו בצעירותו, לפני כ-15 שנה. עם זאת, הרשותה الأخيرة, שבה הוטל עליו, כאמור, המסר על תנאי המפעל, הנה בעבירות ממין העניין. באותו הילך, בת"פ 38691-04-12, הורשע המשיב בעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ובעבירה איומים, ונידון ביום 13.4.9. במסגרת הסדר טיעון, לששה חודשים מסר על תנאי ולתשולם קנס בסך 2,000 ₪. את העבירות בתיק שלפניו ביצע המשיב כ-15 חודשים לאחר הטלת המסר המותנה, ואגב הפרת צו שאסר עליו להימצא במתחם הר הבית.

4. בגזר-הדין עמד בית-משפט קמא על חומרת העבירות, בפרט על-רקע ביצועו במהלך ההתפרעות רבתי באזורי הר הבית, והחלק שנטל הנאשם בהתפרעות, קרי - ידיו מסר רב של אבניים לעבר השוטרים. בית-משפט קמא סבר, כי מתחם הענישה ההולם על כל "חbillat" העבירות (כלשונו) עומד על מסר בפועל הנע בין ארבעה חודשים לבין עשרה חודשים, בցינו כי בנסיבות המקירה יש להוסיף למתחם הענישה רכיב עונשי נוסף של קנס, הצד מסר על תנאי. בכל הנוגע לקביעת העונש המתאים בתוך מתחם הענישה ההולם, ציין בית-משפט קמא, לחומרה - את חלקו הדומיננטי של המשיב ביצוע המעשים הנדונים אגב ההתפרעות ואת עבורי הפלילי; ולאחר מכן - את הודאותו של המשיב, נתילת האחריות על מעשיו ומכלול נסיבותיו האישיות, כמו- גם פטירתו של אחיו בעת תקופת המעצר, וכן העובדה כי הוא מפרנס לבדו את אמו הקשישה. בהתחשב מכלול הנסיבות האמוריות, סבר בית-משפט קמא, כי העונש המתאים בעניינו של המשיב ראוי

שייעוד ברף המרכז-עליוں של מתחם הענישה ההולם, אגב הפעלת המסר על תנאי באופן מתון ומידתי. משכך, הטיל בית-משפט כאמור על המשיב את העונשים שצינו לעיל.

5. בערעורה על קולת העונש מלינה המדינה הן על קביעת מתחם הענישה ההולם, והן על העונש שהושת על המשיב בגדרו של המתחם האמור. לטענה, מדובר באחת מהפרות הסדר החמורים - בהיקף ובתוציאות, שאירעו בעיר העתיקה בחודשי הקיץ. כן הדגישה המערערת את השלכות התפרעות בכל הנוגע למיקום האירועים - מתחם הר הבית, ועתיים - בעת תפילות חג הראם ב"ליל אל קאדר". עוד צינה בהקשר לעיתוי הערים, כי אלו בוצעו במהלך מבצע "צוק איתן" - תקופה מתחזה ביותר בבית הביטחוני, הן בירושלים והן בכל רחבי הארץ. על-רקע האמור, ולנוכח החלק הפעיל שנintel המשיב בתפרעות, וביצוען של הערים על-רקע לאומני - גרסה המערערת כי מתחם הענישה ההולם בגין עיריות שבהן הורשע המשיב נוע בין 10 ל-18 חודשים מאסר; וכי המתחם שקבע בית-משפט כאמור - בין ארבעה חודשים לעשרה חודשים - מופרז לקולא. ככל הנוגע לעונש המתאים, טענה המערערת, כי בית-משפט כאמור, גם שמייקם את עונשו של המשיב ברף העליון של המתחם שקבע, לא נתן את המשקל ההולם לעברו הפלילי של המשיב, וכן לעובדה שהלה ביצע את המעשים בעת שהיא תלוי ועומד נגדו מאסר על-תנאי להפעלה, תוך כדי הפרת צו מינהלי שאסר על כניסה למתחם הר הבית. משכך, לשיטתה, יש להתערב בגזר-דין של בית-משפט כאמור, הן במתחם הענישה שנקבע והן בעונש הספציפי שהוטל.

6. ב"כ המשיב לא קל ראש בחומרת המעשים, אך סבר כי אין עילה להתערב במתחם העונש ההולם שנקבע על-ידי בית-משפט כאמור, אשר הביא בחשבון את מכלול השיקולים הרלבנטיים לענישה. לගרטסו, מתחם הענישה שנקבע אף توأم את מדיניות הענישה הנהוגת בעיריות של ידי אבניים לעבר שוטרים במהלך התפרויות המוניות. עוד טען ב"כ המשיב, כי אין מקום להחמרה בעונשו של המשיב; זאת בהתחשב בהודאותו, בחרטה שהביע על מעשיו ובנסיבותיו האישיות שצינו על-ידי הערכתה כאמור.

7. העיריות שבהן הורשע המשיב חמורות במידהן ובנסיבות ביצוען. כבר נפסק, לא אחת, כי סיכון הנשקי לביטחון הציבור מאיrouyi אלימות קשים, ובכלל זה ידי אבניים וחפצים לעבר גורמי אכיפת החוק, מחייב הטלת ענישה חמירה. בהקשר זה נפסק, כי ابن מהוּה נשק קר ופגיעה עלולה לגבות מחיר דמים. משנה חומרה יש לראות בנסיבות העיריות האמורות כלפי אנשי אכיפת החוק אגב התפרויות רבות משתתפים; שכן באירועים אלו מתווסף גורם של התרסה נגד שלטון החוק ומרות המדינה, מוגבר החשש מהסלמת האלימות עד כדי סיכון בפיגועות בגוף או בנפש, גורמי אכיפת החוק נתקלים בקשי של ממש בהשלטת הסדר הציבורי. על-כן נדרש, כי בעיריות אלו תוטל ענישה חמירה, אכיפת החוק נתקלים בקשי של ממש בהשלטת הסדר הציבורי. על-כן נדרש, כי בעיריות אלו תוטל ענישה חמירה,

זאת הן משיקולי גמול והוקעת המעשים, הן מטעמים של הגנה על ביטחון הציבור מפני הסיכון המשמעותי הנשקף מבצעי המעשים, והן מטעמים של הרתעה אפקטיבית - אישית וכללית.

8. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, סבורים אנו, כי העונש שנגזר על הנאשם סוטה מרמת העונשה הראיה, באופן המצדיק את התערבות ערכאת הערעור.

לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, יש להתייחס תחילה למזהות העבירות והסיכון הנשקף מהן לביטחון הציבור, כמבואר לעיל; וכן לערכים החברתיים המוגנים שביסוד העבירות - שימרת החיים ושלמות הגוף, ההגנה על שלום הציבור וביטחונו ושמירה על הסדר הציבורי. ערך חברתי מגן אחר, הוא השמירה על המקומות הקדושים, שכן האירוע התרחש באזור הר-הבית. בנוסף, יש להתחשב בקביעת מתחם העונשה, בנסיבות ביצוע העבירות. הנسبות חמורות מחמת אופי הפעולות העברינית, מקומה ועיטותיה. לモතך להכbir מילוי על הצורך החינוי בשמירה על הסדר הציבורי במתחם הר-הבית, זאת נוכח קדושת המקום ויחודה. להתפרעות המוניות במתחם הר הבית, השלכות חמורות מעבר לסיכון הקונקרטי לשוטרים, להיות שהדבר עלול להביא להבערת המקום, תרתי משמע, ולגרום להשלכות הרות אסון. נסיבות ביצוע העבירות הקונקרטיות חמורות; הויל והמושיב נטל חלק פעיל בהתפרעות רבת, עת השילך ממתחם הר הבית מספר רב של אבניים לעבר כוחות הביטחון. הנسبות חמורות גם לנוכח העובדה שהמשיב ביצע את המעשים במסגרת התפרעות ממושכת, שבמהלכה הושלכו על השוטרים בקבוקי תבערה וחיקוקים, ואף הוסבו פגיעות לשוטרים ונזק לרוכש. היבט מחמיר נוסף יש לראות בביצוע העבירות מתוך מניע לאומני-אידיאולוגי; וכן לעיתוי ביצוע המעשים - בחג הרמדן ב"ליל אל קאדר", ובתקופת מבצע "צוק איתן" - עת המתיחות הביטחונית בארץ הייתה בשיאה. משנה חומרה יש לראות בביצוע העבירות של התפרעות וניסיון לתקיפת שוטרים על-ידי הנאשם, אגב ביצועה של עבירת הפרת צו מינהלי - שאסר עליו להגיע לאזור מתחם הר הבית. בהתחשב בעירוקן ההלימה שבunedה, בפגיעה בערכים המוגנים שביסוד העבירות, ברמת העונשה הנהוגה בעבירות הנדרגות, ובנסיבות ביצוע העבירות - סבורים אנו כי מתחם העונשה ההולם בגין העבירות דנן - ניסיון לתקיפת שוטר בניסיונות מחמיות, התפרעות והפרת הוראה חוקית, על-rack נסיבות ביצוען שמצוינו לעיל - הוא גבוה במידה משמעותית מזו שנקבע על-ידי הערכאה כאמור, וגע בין שבעה לבין שמונה-עשר חודשים.

9. ומכאן לשאלת העונש המתאים בתוך מתחם העונשה ההולם. בקביעת העונש המתאים, יש להתחשב בנסיבות שאין קשרות בביצוע העבירות. כפי שצין בית-משפט כאמור, העונש המתאים בעניינו של הנאשם אמר להתקרב לרף המרצי-עלין של מתחם העונשה ההולם. בקביעת העונש המתאים, יש להתחשב, מחד גיסא - בעברו הפלילי של

המשיב, בכישלון ההרתעה בהליכים שננקטו נגדו בעבר, וכן בביטול העבירות כאשר תלוי ועומד נגדו מאסר על-תנאי להפעלה ואגב הפרת צו החרッקה המינהלי; ומайдך גיסא - בהודאותו של המשיב, בחרטה שהביע על מעשיו ובנסיבותיו האישיות שמצוינו על-ידי הערכאה הדינית ועל-ידי הסגנו. משנקבע, כי יש להתערב במתחם הענישה ההולם שנקבע על-ידי בית-משפט קמא, אין מנוס אף מהתערבות בעונש המתאים, שכןמו, על-פי שיטתו של בית-משפט קמא אמור להיות ברף המרכזי-עלון של המתחם. עם זאת, לא מצאנו מקום להתערב בהחלטה בדבר חפיפה חלקית של המאסר על-תנאי המופעל למאסר המוטל.

10. על-יסוד האמור לעיל, ערעור המדינה מתקיים; ואגב יישומו של הכלל, לפיו ערכאת ערעור אינה ממצה את הדין עם נאשמים, יועמד רכיב המאסר בפועל על 11 חודשים (חלף שמונה חודשים), זאת אגב הצטברות של שלושה חודשים מהמאסר על-תנאי המופעל למאסר המוטל; ובמשך הכל, יאסר המשיב לתקופה של 14 חודשים, מיום מעצרו - 27.7.14. יתר רכיבי הענישה יוותרו על כנמ.

ניתן היום, י"א בניסן תשע"ה, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ המשיב, המשיב ומתרגמן
בית-המשפט לשפה הערבית.

משה בר-עם, שופט

רבקה פרידמן-
פלדמן, שופטת

ירם נעם, שופט